

Foretræde for Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg d. 9.april kl. 14.30.

Bemærkninger til

Forslag til Lov om ændring af Udlændingeloven, Kildeskatteloven og Integrationsloven

Specielt vedrørende undervisningen af asylbørn.

Adgang til folkeskolen:

I modsætning til asylbørn i vore nabolande er det kun et fåtal af asylbørn i Danmark, der har adgang til undervisning i folkeskolen. Selv om der gennem mange år har været øget fokus på asylbørnenes vilkår, har dette ikke, som man kunne forvente, medført, at væsentligt flere har fået tilbudt at blive undervist på lige fod med børn i den danske folkeskole.

Denne lovændring forbedrer asylbørns situation i det øjeblik, de sammen med familien flytter i en egen bolig. Lige så vigtigt er det imidlertid, at asylbørns udvikling tilgodeses ved en optimering af deres skolegang. I lovforslaget er det indkvarteringsoperatøren, der får tildelt beslutningskompetencen omkring valg af undervisningstilbud til det enkelte barn – en for barnets udvikling afgørende beslutning, som burde være det danske samfunds.

Ifølge lovforslaget kræver det en forhandling med Undervisningsministeren, før det kan komme på tale at give asylbørn adgang til folkeskolen. Det er naturligvis glædeligt, at den kompetence, der findes i Undervisningsministeriet inddrages i beslutningen, men lovforslaget afstikker ikke kriterier for disse beslutninger.

For et asylbarn har skolegangen i en normal kommuneskole to funktioner, dels indlæring / udvikling i overensstemmelse med barnets behov og potentiale derfor – og dels tjener skolegang i et normalt miljø som psykisk aflastning for den belastning, familien er udsat for i dens uafklarede situation.

Hidtil har mange asylbørn efter års undervisning i asylskoler mistet meget udviklings- og indlæringsmæssigt, hvilket dokumenteres ved de store vanskeligheder de børn, der på et tidspunkt får ophold, frembyder. Hvad enten asylbørn får ophold i Danmark eller sendes tilbage til hjemlandet, er det vigtigt, at de er bedst muligt rustet til de udfordringer, der venter dem. Et asylbarn kan ikke undervisningsmæssigt forsømmes i flere år for derefter at indhente det forsømte, når det langt om længe får chancen.

Modersmålsundervisning:

International forskning dokumenterer nødvendigheden af modersmålsundervisning, idet barnet derved bliver bedre rustet til at lære sprog nummer to. Af samme grund får asylbørn i Norge og Sverige modersmålsundervisning. Lovforslaget omtaler ikke dette vigtige tema.

Danmark har på Aarhus Universitet, Institut for uddannelse og pædagogik, undervisere, som kan dokumentere nødvendigheden af modersmålsundervisning og rådgive derom.

Asylbarnets bedste:

Vi er forpligtet til at sikre ethvert barn i samfundet en god udvikling og et godt helbred. Dette lovudkast giver en anledning til at undersøge, hvorledes asylbørns skolegang bedst kan sikre deres udvikling til et liv så frugtbart som muligt.

Desværre findes der ikke i Danmark nogen forskning, der kan bruges til at planlægge en kvalificeret undervisning af disse børn med ganske særlige behov. Denne mangel hænger muligvis sammen med, at undervisningen overvejende foregår i regi af en NGO, som ikke har undervisning som en kærneydelse i stil med folkeskolens muligheder. Danmark mangler således offentlig tilgængelig erfaringsopsamling om, hvorledes asylbørns behov bedst tilgodeses.

Imidlertid kan vi skaffe os denne vigtige viden i Malmø. Malmø Kommune har i 2011-2012 gennemført et storstilet projekt for et "Socialt holdbart Malmø". Formålet har været at nedbringe forskelle i helbredstilstand. Herunder at belyse, hvorledes børn fra andre lande, indrejst i Sverige, kan bevare et godt helbred og en god udvikling gennem en hensigtsmæssig skolegang. Resultaterne fra Kommissionen for et socialt holdbart Malmø vil formentlig umiddelbart kunne overføres til Danmark.

FN's Børnekonvention:

I 2011 sendte Kommissionen sin vurdering af Danmarks fjerde rapport om overholdelsen af Børnekonventionen. Rapporten påpeger, at Danmark skal sikre, at asylbørn og flygtningebørn modtager undervisning af samme kvalitet som børn i danske skoler.

Dette kan formentlig kun ske ved en specifik lovgivning derom til undervisning i offentligt regi – og ikke overlades til indkvarteringsoperatører.

Bente Rich

Medlem af Bedsteforældre for Asyl.

www.malmo.se/kommission og www.malmokommissionen.se